

latingen, zoo weldadig eerlijk en oprecht aan. Alles is bij hem echt; hoe trouwens zou een zoo ernstig zoeker naar waarheid behagen kunnen scheppen in kunstmatige posen van zijn modellen. Evenals alle overijling, zoo is hem ook alle gekunsteldheid en berekening in hunkering naar effect en bijval ten eenenmale vreemd; en juist omdat wij hetzelfde aantreffen in zijn gesprekken, is het een genot daarnaar te luisteren, want al zijn beweringen leggen getuigenis af van strenge waarachtigheid.

Als een voorbeeld van Rodin's afkeer van pose en onnatuurlijkheid noemen wij zijn afkeuring van het gemis aan ongedwongenheid en lenigheid in den Farnesischen Hercules van Napels, waar de geweldig plumpe en grove afmetingen den indruk moeten geven van kracht. Hoezeer verkoos hij niet een anderen Hercules uit zijn eigen verzameling, als afgebeeld op een oogenblik dat niemand naar hem kijkt en hij geen bewondering hoeft in te oogsten. Juist dáárin onderscheidt zich volgens Rodin de hooge antieke kunst zoo voordeelig van de latere academische, dat zij niet bedelt om een onverdiende bewondering, terwijl de nagemaakte classieke kunst als tot ons zegt: hoe vindt ge mij wel; is dit nu niet mooi? geheel in beslag genomen als zij is door haar nobel, theatraal gebaar, vol leugenachtigheid en leelijkheid, terwijl ernst en oprechtheid de eenige grondslag zijn van alle kunst, waardig dien naam te dragen.

In zijn streven naar eene natuurlijke uitbeelding der affecten zonder allegorische omfloersing geraakte Rodin dikwijls tot hartstochtelijke tafereelen, in staat bij preutsche naturen zeker verzet en verontwaardiging te wekken. In volle natuurlijkheid en levenswaarheid kiest hij dikwijls den hartstochtelijken kus of de omarming van twee geliefden als motief van vertolking der liefde. Voor hem toch was daarin, naar hij eens aan Judith Cladel opmerkte, de vereeniging of paring der beide seksen het essentieel bestanddeel, terwijl de rest niets anders was dan een geheel van details, ongetwijfeld vol bekoring, maar toch niets anders dan bijkomende ondergeschikte details *).

Ondanks die hartstochtelijkheid evenwel blijven Rodin's beeldgroepen steeds vol kuischheid en werken zij nimmer afstootend. Zij belichamen de instinctieve oerkracht van onweerstaanbare toenadering tusschen de beide geslachten, maar zonder dat daarin eenige weerzinwekkende geilheid ligt opgesloten, die onfeilbaar aan den aesthetischen indruk zou afbreuk doen. Wij kunnen zijn beelden aanschouwen, evenals trouwens alle hooge kunst, zonder eenige storende erotisch-zinnelijke prikkeling. De kosmische beschouwingswijze, waarmede Rodin, naar wij straks zien zullen, het natuurleven gadesloeg, was reeds waarborg dat de kunstenaar al dergelijke tendenzen pijnlijk zou vermijden en nimmer daardoor aanstoot zou geven. Hij had een veel te hoog karakter dan dat hij zich in

*) Cladel, Auguste Rodin, l'oeuvre et l'homme. Paris 1908, pag. 56.